

Gerardus (Gérard) Joseph Andreas Knipping is geboren op 5 april 1924 in Nijmegen. Hij was de zoon van Gerardus Antonius Hendrikus Knipping en Antonia Hendrina Maria Tesser. Hij kwam uit een gezin van 9 kinderen (broers Toon (1922), Gerard (1924), Fried (1925), Frans (1927), Fons en Tony en zusjes Riet (1920), Lidy en Josje). Zijn vader had een verzekeringskantoor. Hij woonde van 1927 tot 1959 op Dominicanenstraat 13 in Nijmegen. De familie was katholiek en ging naar de Maria Geboortekerk aan de Berg en Dalseweg tegenover hun huis. In de Maria Geboortekerk was Gerard misdienaar en later soms vervangend koster.

Hij zat eerst op de kleuterschool bij de zusters Dominicanessen en was daar misdienaar in hun kapel. Hierna ging hij naar de lagere school bij de broeders in de Hertogstraat en de ULO af in de Gerard Noodtstraat. Vervolgens ging hij naar de kweekschool, in eerste instantie in Nijmegen.

In Nijmegen waren voor de oorlog bij de verschillende parochies katholieke Scoutinggroepen actief. Aan de parochie van de Maria Geboortekerk aan de Berg en Dalseweg in Nijmegen was de mgr. Hamergroep, onderdeel van de Katholieke Verkenners, verbonden. De groep was op 8 september 1936 opgericht door Pastoor Biesta. Ze had welpen en verkenners en de leden droegen een bruine das. De groep was vernoemd naar de Nijmeegse Ferdinandus Hubertus Hamer die missionaris was en in Mongolië tot bisschop werd gewijd. Tijdens de Bokseropstand werd hij onder afschuwelijke omstandigheden in juli 1900 ter dood gebracht. Gerard legde was hier verkenner en deed op 31 juli 1940 zijn verkennersbelofte.

Vlak voor de oorlog nam Aalmoezenier P. van Kessel het initiatief om een stam op te richten en hij vroeg Hampie Bijlard of hij de nieuwe stam wilde leiden. Op dat moment was Hampie nog lid van de Petrus Canisiusstam van de Sint Jorisgroep, waar ook Jan van Hoof lid van was en Jos de Fraiture oubaas. Op 24 november 1940 richtte Hampie de Mgr. Hamerstam op en werd Baas van de stam. Jos de Fraiture werd oubaas.

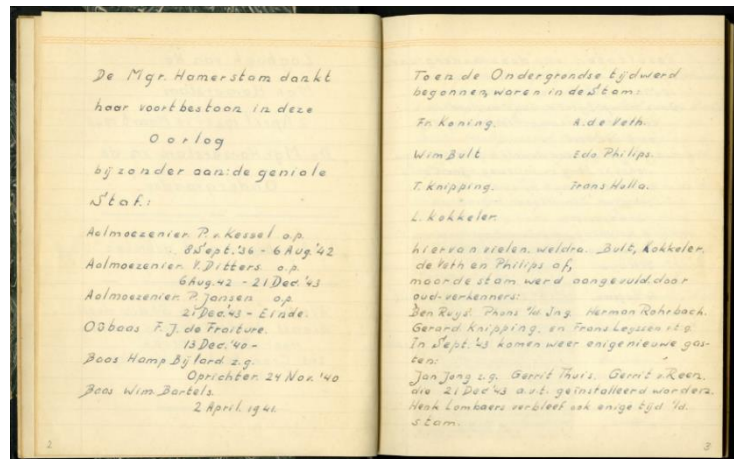
Op 2 april 1941 wordt Scouting verboden. De verkenners komen nog een tijdje samen met hun patrouille maar hieraan komt een einde. De stam ging ondergronds verder, eerst onder de naam Debatingclub. Op initiatief van Pater van Kessel wordt als alternatief voor de verkenner het Jongens Gilde opgericht. Er komen nieuwe jongens van buiten bij en de groep wordt zo ingericht dat eventueel doorgestart kan worden als verkennersgroep. Er worden twee Gildes opgericht, die onder leiding stonden van Vaandrig Bartels en Vaandrig van Haaren. Op 17 september 1943 wordt de Mgr. Hamertroep heropgericht vanuit de Gildes en Bartels wordt hopman. De stamleden nemen de rol van instructeur van de verschillende

Frans Holla en H. Bult. Instructeurs. Pankess.
 Ophuis en F. Knipping. " Lierwicken.
 Ben Ruijs en Jan Jong. " Tijgers.
 H. Lombaers alsq. instructeurs.
 Wim Bartels. Hopman.

patrouilles op zich. In het gymnastieklokaal van de school aan de Dominicanenstraat worden op 30 januari 1944 J. Snijders, Manu Baarda, Ton Milder en Arie

Beekhuizen worden geïnstalleerd.

Tot de voortrekkers van het eerste uur behoorden Frans Koning, Wim Bult, Toon Knipping, Couch Kokkeler, A. de Veth, Edo Philips en Frans Holla. De voortrekkers Bult, Kokkeler, de Veth en Philips stopten vrij snel maar de verkenner Ben Ruijs, Gerard Knipping, Fons van den Ing, Herman Rohrbach en Frans Leijssen kwamen de stam versterken. Ook Frans, de broer van Toon en Gerard Knipping, was lid. Gerard hield in de oorlog een logboek bij over de activiteiten van de stam.

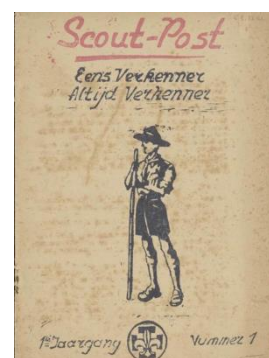

In januari 1942 krijgt Gerard vrij van de Kweekschool om te helpen met de ontruiming van het Albertinum. Veel van de kloosters in Nijmegen en omgeving worden gevorderd door de Duitsers om militairen te huisvesten. Thuis hadden ze een illegale radio en luisterden naar Radio Oranje.

Met Pinksteren 1943 krijgen Ben Ruijs en Gerard Knipping een oproep voor de keuring voor werken in Duitsland. Hun oubaas besluit dat ze direct geïnstalleerd zullen worden als Voortrekker. Pinkstermaandag is het zover voor Gerard en een paar dagen later ook voor Ben. Uiteindelijk worden ze niet opgeroepen en blijven in Nederland. Ben Ruijs gaat ondergronds in St. Anthonis.

Zijn vader vond het te gevaarlijk als Gérard in Nijmegen zou blijven. Samen met vier of vijf jongens van de verkennerij knipten ze wel eens Duitse kabels door in Dukenburg of gooiden suiker in de benzine van Duitse voertuigen. Zijn vader was bang dat hij opgepakt zou worden en ook een gevaar zou vormen voor de veiligheid van het gezin. Gerard werd daarom in augustus 1943 naar de kweekschool bij de broeders in Maastricht gestuurd, waar ook zijn broer Fried zat.

Op 22 februari 1944 verscheen het eerste nummer van het illegale groepsblad Scout Post. Het kende een vrij grote oplage en er gingen ook exemplaren naar adressen buiten de stad. De redactie bestond uit Ton Milder, Frans Knipping en Jan Jong. Ook Gerard Milder hielp soms mee. Toon Knipping verzorgde de illustraties. Onder gevaarlijke omstandigheden en bij weinig verlichting typten en stencilden ze het blad, mede onder leiding van hopman Wim Bartels. Wim schreef ook

verschillende artikelen. Er verschijnen 7 nummers en de schrijvers en redactie gebruiken schuilnamen. Gerard schrijft diverse artikelen.

Op 17 september 1944 begint de operatie Market Garden. Gerard en Friet zijn weer terug uit Maastricht. Samen met broer Frans en zus Riet gaan ze aan de slag met het verlenen van hulp. Ze wonen midden in oorlogsgebied en krijgen regelmatig te maken met beschietingen en granaatslagen. De eerste dag helpen ze met het ontruimen van het Wilhelminaziekenhuis en daarna zijn ze vooral druk met het blussen van branden, want door alle beschietingen en bewuste brandstichting door de bezetter staat de stad in brand. Hun ouders met een aantal broertjes en zusjes evacueren en komen uiteindelijk terecht in Malden. Gerard, Frans, Friet en Riet blijven in de buurt van hun ouderlijk huis en vinden onderdak bij Chris Bisschop en zijn vader aan de Rembrandstraat.

Op 21 september is de Waalbrug ingenomen en kunnen scouts weer hun uniform aantrekken. Gerard en Frans verschijnen in uniform aan het ontbijt in hun schuiladres aan de Rembrandstraat. De padvinders, verkenner en voortrekkers melden zich die dag bij Kweekschool de Klokkenberg waar districtscommissaris Arie Oosterlee van de NPV directeur is. Ook de districtscommissaris van de Katholieke Verkenner Leo van der Kun is hier. De jongens krijgen opdrachten om te helpen met het overbrengen van boodschappen omdat de telefoonlijnen niet meer werken en het verlenen van hulp in schuilkelders en ziekenhuizen. Gerard krijgt samen met medevoortrekkers Jan Jong opdracht om een boodschap weg te brengen. Beiden zijn in voortrekkersuniform. Ze nemen ieder een andere route van de HBS aan de Bijleveldsingel naar het Wilhelminaziekenhuis. Als Jan niet aankomt gaat Gerard op zoek. Jan blijkt door een granaatscherf dodelijk verwond. Deze was waarschijnlijk afgevuurd tijdens de luchtgevechten tussen Engelse en Duitse jachtvliegtuigen in de strijd om de Waalbruggen. In zijn dagboek beschrijft Gerard hoe hij de familie inlicht en de begrafenis van zijn vriend en medescout regelt. Tijdens de dienst dienen Gerrit Thuis en Gerard Knipping de requiemmis. Regelmatig moeten ze schuilen voor granaatslagen tijdens de uitvaartdienst en de tocht van de noodkerk naar de begraafplaats.

De stamleden Gerard Knipping, Frans Holla, Gerrit van Reen, Frans Koning, Herman Rohrbach, Ben Ruijs, Ton Schmidt en Kees Holla worden ingezet bij het Oud Burgerghuis en de daarachterliggende bunker. Hier waren burgers al meer dan 10 dagen aan het schuilen voor het oorlogsgeweld. Ze ruimen de boel op en richten de bunker in als noodhospitaal. Later gaan Wim Bartels, Frans Holla en Wim Lessman aan de slag op het Dominicuscollege, dat dienst doet als doorvoerkamp voor bewoners uit de Betuwe naar Brabant en België. Gerard Knipping en een aantal anderen gaan aan de slag op de Annastichting als Ordonnance, bom disposal assistents en in de administratie.

Woensdag 25 October

Met Ton Milder en Theo Arends vanmiddag begonnen aan de Bevrijdingsnummer van de Scoutpost. Het was een illegaal verkennerbladje - altijd provisorisch op stencil gezet en gedrukt.

En terwijl wij met dit " Vrijheidsnummer " bezig zijn re - gent het weer eens granaten over de bevrijde stad.

Voor de zoveelste keer richten zij weer eens schade aan en zullen er ongetwijfeld weer slachtoffers vallen.

Het is wel een scherp contrast , terwijl je met dit werk bezig bent.

Maar hoe dan ook : We zijn uiteindelijk bevrijd ! ! ! !

Op 25 oktober maakt Gerard met Ton Milder en Theo Arends het bevrijdingsnummer van de Scoutpost. Dit was een illegaal verkennerbladje. Samen met Jan Berns stencilen ze 200 exemplaren van het bevrijdingsnummer.

Op 13 november vind de eerste stambijeenkomst in bevrijd gebied plaats.

Toon, Gerard en Gerrit van Reen gaan naar het huis van Oubaas de Fraiture. Een deel van de stamleden kent elkaar niet, omdat een aantal in onderduik gezeten hebben. Ze herdenken Jan Jong en staan stil bij Harm Bijlard waar ze nog geen nieuws van hebben.

Op 17 september 1945 ontving Gerard van Generaal James Gavin van de 82^e Airborne Division, samen met tientallen andere voortrekkers op het Keizer Lodewijkplein bij de Waalbrug het insigne als dank voor 'verleende diensten in welke vorm dan ook bij de bevrijding van Nijmegen.

In 1942 hadden de Duitsers de klokken uit de kerk meegenomen om kanonnen van te maken. Na de oorlog maakte zijn vader zicht hard voor nieuwe klokken. De jongens en meisjes van de verkenners en gidsen gingen elke zondagochtend alle deuren in de buurt langs om geld in te zamelen.

Na de oorlog was Gerard werkzaam als leraar Nederlands en Engels en later als adjunct-directeur aan de ULO. In de jaren negentig schreef hij een boekje over de geschiedenis van de Maria Geboortekerk.

Gerard hield in de bezettingstijd twee dagboeken bij. Eén over de Mgr. Hamerstam van de verkenners die 'ondergronds' ging. In het andere dagboek beschrijft hij gedetailleerd per dag zijn ervaringen vanaf de bevrijding op 17 september '44 en de gruwelijke granaatentijd erna tot 5 mei 1945.

Hij trouwde met Ine van Hal. Gerard is op 26 maart 2011 in Nijmegen overleden en is begraven op Begraaf- en Gedenkpark in de Heilige Landstichting.

Meer informatie

[De heer Knipping - Wijkcomité Oost \(wjkcomiteoost.nl\)](http://wjkcomiteoost.nl)

[Nijmegen-Oost in de Tweede Wereldoorlog - Wijkcomité Oost \(wjkcomiteoost.nl\)](http://wjkcomiteoost.nl)

[Oorlogsdagboek Gérard Knipping \(geschiedenislokaal024.nl\)](http://geschiedenislokaal024.nl)

[Studiezaal Nijmegen - 579 Logboek Hamerstam - Collectie Tweede Wereldoorlog Nijmegen 1931 - 2019](#)

[Studiezaal Nijmegen - 579 – fragment bezetting 1942 - Collectie Tweede Wereldoorlog Nijmegen 1931 - 2019](#)

[Studiezaal Nijmegen - 579 – Nijmegen onder granaatvuur 1944 1945 transcriptie - Collectie Tweede Wereldoorlog Nijmegen 1931 - 2019](#)

[Studiezaal Nijmegen - 579 – Nijmegen onder granaatvuur 1944 – 1945 - Collectie Tweede Wereldoorlog Nijmegen 1931 - 2019](#)

[Gérard Knipping † 26-03-2011 overlijdensbericht en condoleances - Mensenling.nl](#)

[Heilig Landstichting - Begraaf- en Gedenkpark - - graf 1549 \(online-begraafplaatsen.nl\)](#)

[Stadsarchief Rotterdam | Zoeken in archieven](#)

[Bronnen over 'Scout Post' - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.